

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e44145/facsimile.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

den omstulte Sætning haare i fremmede Grundlove. Jeg har allerede vist det andre Medlem, at det ikke er saa vanskeligt at give saadanne Citater. Naar det 11te kongevalgte Medlem (David) har henvist til den 7de Paragraph i den belgiske Grundlov, skal jeg sige, at det ikke er alene til denne Paragraph, der kan henvise, men til Grændselserne til den 6de Paragraph i samme Grundlov, der i den danske Overførelse, jeg har ligesom for mig, lader forstaa: „Hun (Kongen) giver Beslutninger og Beslutninger til Lovens Forhold; dog kan hun ikke fatte nogen Lov ud af Kraft eller fritage for dens Gælder.“ Jeg skal tillade mig paa følgende Maade at henvise til den næste Grundlovs § 94, hvor det hebrer: „En ny og almindelig civil og criminel Lovbog skal foranstaltet udgives paa danske, om dette ikke er muligt, paa andet endeligt Sprog.“ Indimellem bliver Stansens uagtsomme Bane i Kraft, forsaavidt de i frihed laad denne Grundlov eller de presserfælle Skrivninger, som imidlertid maatte udgives.“ Og i § 95 tilføies det da: „Ingen Tidensforretter, Protectorer, Meentorier eller Lydskninger maae bevilges, skærat den nye, almindelige nye Lov er sat i Kraft. Det er, som den tredje Rigsdagsmand for Sjælbåndens 3de Valgkreds (Wied) har antaget, i det Beslutning den næste Lov, som ligger til Grund for denne Beslutning; men Udvælgte har troet i sit Forslag at gaare en mere praktisk Vej, end man har gjort i den næste Grundlov, idet denne har udset Kongemaalet til en ny civil og criminel Lovbog. Hvad endelig angaar de praktiske Beslutninger, som her er bleven gjorte gjældende, kan jeg tillade hende mig til, hvad den tredje Rigsdagsmand for Sjælbåndens 4de Valgkreds (Migren-Löfning) har antaget, men jeg skal fremdeles fremføre, at det netop var med vedbragt Hun, at jeg bemærkede, at naar der fremkom forslag Tilfælde, skulde man gaare frem paa den constitutionale Maade og lade disse forslag Tilfælde afgjøre ved en forenede Lov. Jeg tror ogsaa, at disse har Grundlovsforfatningens egen Analogi for sig, idet Udvalget nemlig i § 46 har antaget, at ingen Udvalning for Fremtiden skulde kunne blive naturligt ved kongelig Bevilling, men at dette kan skulde kunne ske ved en særlig individuel Lov for ham, og det er ubestemt det tredje Medlem bemærkede, at der i de constitutionelle Lovgivelser er mange individuelle Love, der give Regler for enkelte Tilfælde og enkelte Personer. Dette gjælder i Frankrig og endmere i England, hvor Parlamentet, der omfatter Kongen og begge Huse, antager sig berettiget til at give Love om hvad det skal være, ja endog at paalægge en enkelt Mand Straf i Korforsen. Dette er nu vistnok høderligt nok og gaar forvidt; men jeg kan ikke indse, hvad der kan være til Hindre for at give en Lov, der fritag for enkelte Mand fra Lovens almindelige Gyldende, hvad saadant skulde være nødvendigt. I de fleste Tilfælde vil det være temmelig let jense sig jense.

Regering: Den tredje Ledfører har gjort opmærksom paa, at den Sætning, som jeg nævnte tidligere, var en ganske almindelig Fremstilling af det constitutionelle Grundprincip; men just derfor mener jeg, at det ikke behøvede at udtales udtrykkeligt. Jeg har siden hørt Grundten, hvorfor det skulde udtales, nemlig at det var en Holæmis lød ved Forsætning, vi forlade; men netop derfor vilde jeg undgaare det. Jeg er overbevist om, at vi vel vilde komme til at forlade den andre Forsætning, uden at vi behøvede at træde op direkte i dens Modsetning. Jeg tror ikke, at man kan sige paa hvad det er tilfældet ved hin Beslutning, ved hver Gang at de til Udvalget ved presserfælle Love, som jeg i det Føle taget er tilfældet at forlange § 28 b borttage, da jeg ikke tror, at den er nødvendig, men det er ikke her Beslutningen nærmere at omstalte det, men det er netop en Grund mere hvorfor jeg ikke antog det for nødvendigt at tilføie den Sætning, som Udvalget har foreslaet.

Det er en constitutionel Regel, at Lovene gives for, at der i Reglen ingen Lovbøger skulde være; men det er ligesaa naturligt, at under Omstændigheder, der ikke kunne forhindres, da Lovene blev givne, saa man have Midler i Hænde til at regjere, det vil sige rette sig efter de foretagne Omstændigheder i denne Henseende; og jeg maa lade Forsamlingen lægge Mærke til de Beslutninger, hvori man

kunde komme til at bestemme sig ligesom for fremmede Stater, naar der i de Love, som man giver, er Beslutninger, der ogsaa skulde være almindelige for fremmede Staters Underdanige. Der kan da fra disse Staters Side maade Indsigelser, som vistnok kunde være; men det laader sig ikke altid gjøre med Tæthed at ville fatte sin Ret i sig, men den mindre Stat maa ofte opoffre sin fremre Ret for et godt Nabo- skab Skid, om ikke for Andet. Jeg antager det nemlig for muligt, hvis den næste Sætning bliver Bærende, thi den siger ikke blot, at Regeringen ikke maa gjøre Lovbøger, indtægten forsaavidt det maatte være høit nødvendigt, men den maa ikke engang gjøre det, naar det er høit nødvendigt. At der i Regelen ikke maa gjøres Lovbøger, det ligger i Sagens Natur, thi saa vilde Lovbøgerne blive til Regel; men her siger ikke blot, at man ikke maa gjøre Lovbøgerne til Regel, men man maa selve ikke gjøre nogen Lovbøger.

Ledføeren: Jeg antog dette Punkt for saa vigtigt, at Forsamlingen vilde tillade, at jeg med et Par Ord kommer tilbage til den Forring, som den tredje Kongevalgte Rigsdagsmand (Tscherning) har gjort. Det er en ret smaa Bemærkning, han nu har gjort Sagen, naar han siger, at man ikke skulde optage disse Ord som en Holæmis med den tidligere Tingenes Tilstand. Jeg kan imidlertid ikke erindre denne Forring som noget Argument. Spørgsmaalet er, om der ikke skulde udtales, at en saadan Sætning har sin gode og sunde Betydning, selv om det maa indrømmes, at det følger af den constitutionelle Grundsetning. Spørgsmaalet er, om der ikke vilde være en saadan naturlig Lyd hos Ministrene til at lempe sig efter de foretagne Omstændigheder, til at gjøre Lovbøger, til at finde, at der var Nødvendighed dertil, naar de ikke forhindredes derfra ved stramme Forbudsord, at de til saadanne Lovbøger enten skulde have en foregående Hjemmel i Loven selv eller en efterfølgende Regularisation. Det forekommer mig og, at det er at søge Argumenter noget langt borte, naar man har paaberaabt sig de Beslutninger, der kunne maade fra fremmede Staters Side. Disse, navnlig de constitutionelle, hende meget godt de Beslutninger, hvori Regeringen kan være, fordi den er bunden til at følge Lovene, saa at de vistnok ikke vilde gjøre Regeringen det vanskeligt i saa Henseende i sit eget Land at rette sig efter Lovene. Desuden har jeg anvist den Vej, Regeringen maa kunne gaa; og nemlig Rigsdagen samlet, da den kan jo henvende sig til den og faae en Lov, der hjemler Lovbøger, og er Rigsdagen ikke samlet, kan Regeringen jo give en forenlig Lov. Jeg skal lovtidigt omstalte de Grunde, den tredje Rigsdagsmand maatte anføre mod den foreslaede Tilføielse Paragraph 28 b, inden jeg søger nærmere at motivere dette Forslag.

Wied: Siden § 28 b ogsaa behandles her tilligemed § 28, vil jeg blot bemærke, at denne Tilføielse Paragraph forekommer mig, at være af en noget mild Natur. Den gaar nemlig ud paa efter Majoritetens Forslag at borttage en Del af Hofstedt lovgivende Magt. Det er en Tanke, som jeg selv ikke kan ferlige mig med, og derfor vil jeg ogsaa anbringe paa, at den ubgaar. Udsættet forbeholder Regeringen Ret til at sammensætte ekstraordinære Rigsdage. Denne Ret kan Regeringen detjens sig af, saaledes som den i Lovene er fastsat, naar den har Nødvendighed dertil; og hvad det angaar, at der skulde være et „særligt paaretnende Tilfælde“, saa tror jeg ikke, at dette kunde komme Regeringen saa uret, at den ikke skulde have Tid til at indtælle Rigsdagen, der jo maa antog for at erindre, da Medlemmerne ere valgte og altsaa blot skulde have Tid til at rejse til Samlingsstedet. Jeg kan ikke indrømme, at hyppige Rigsdage skulde være saa geneende for Regeringen, som den høderende Indværgningsminister har bemærkede ved en anden Paragraph. Som frygtede for, at Regeringen derved skulde blive hindret i at afgjøre vigtige Administrationssager; men Regeringen maa vel siges at være at høre sig de fornødne Straffer til at afgjøre, hvad den har at afgjøre, og i hvert Tilfælde skal jeg tage denne Forring til Indsigelse for min Mening, at det var ønskeligt, om Kongen lovgivende og ubestemt Magt hørte for sig havde sine særlige Medhjælper. Det vilde vistnok være det Rigste, om Forsamlingen altid var samlet; thi paa denne Maade kunde man med Sandhed sige, at Hofstedt var i Besiddelse af den fulde lovgivende Magt i Forning med Kongen; nu derimod har det ikke saa fuldstændig en Ret; hvilket man endog kan